

Juryrapport 2019

WATER WEG €CULTUUR PRIJS

CULTUUR HEEFT EEN PRIJS!

Cultuur
heeft
een
prijs!

Inleiding

Op 4 oktober 2019 reikt de Stichting Waterweg Cultuurprijs voor de vierde keer een stimuleringsprijs uit. De Waterweg Cultuurprijs 2019 staat in het teken van ‘Taal in de breedste zin van het woord’; dit jaar wil het bestuur van de Stichting Waterweg Cultuurprijs vooral projecten stimuleren waarin taal het verschil maakt.

De Waterweg Cultuurprijs honoreert een voorstel voor een kunst- of cultuurproject in de regio Waterweg Noord met 15.000 euro als bijdrage aan de realisering van het voorstel. Daarnaast ontvangt de winnaar, vanaf deze editie, een sculptuur van de Vlaardingse kunstenaar Dike Hof. Het bestuur wil culturele projecten stimuleren met méér dan alleen financiële middelen en daarom wordt aan de deelnemers ook een intensief begeleidingstraject aangeboden. Kennis, ervaring en inzicht delen is een belangrijk onderdeel van de ondersteuning die de stichting biedt aan individuen en

organisaties bij het ontwikkelen van een projectplan voor een cultureel project in de regio. Daarom werd ten eerste de mogelijkheid geboden om een voorstel aan het bestuur voor te leggen met een verzoek om advies. Ten tweede heeft het bestuur de drie genomineerden een externe coach aangeboden om hen te begeleiden bij de verdere ontwikkeling van het idee tot een uitvoerbaar projectplan.

Criteria

De Waterweg Cultuurprijs winnen is iets bijzonders. De criteria waar het winnende voorstel aan moet voldoen zijn daar ook naar:

1. Realisatie van het voorstel vindt plaats in de regio Waterweg Noord
2. Het voorstel is kunst- of cultuurgerelateerd (alle disciplines zijn welkom)
3. Realisatie van het voorstel vindt plaats in 2020
4. Het voorstel daagt uit tot samenwerken en zal daarmee het culturele klimaat in de regio Waterweg Noord bevorderen. Samenwerking tussen initiatieven uit verschillende gemeenten en/of tussen verschillende disciplines heeft sterk de voorkeur
5. Het voorstel dient de regio Waterweg Noord erfahrbaar te maken als een culturele entiteit, een gebied met een cultureel karakter

Jury

Kefah Allush is geboren in het Palestijnse Nablus en groeide op in Vlaardingen. Vanaf zijn zeventiende maakt hij televisieprogramma's; jarenlang achter de schermen en sinds 2012 reist hij als interviewer en presentator door Nederland en ver daarbuiten. Voor het interviewprogramma *De Kist* sprak hij met meer dan 120 bekende Nederlanders over leven en dood. En voor zijn reisseries reist hij tot in elke uithoek van de Arabische wereld. In de thriller *De Munt van Judea*, zijn debuut als schrijver, verwerkt hij (voor de oplettende lezer) veel van zijn reiservaringen.

Eppo König heeft als redacteur van NRC diverse functies gehad en schrijft tegenwoordig over de regio Rotterdam. Hij studeerde Maatschappijgeschiedenis aan de Erasmus Universiteit. Zijn journalistieke loopbaan begon bij de cultuurredactie van het Rotterdams Dagblad en het International Film Festival Rotterdam.

Jolanda Spoel studeerde in 1997 af aan de HKU en heeft daarna veel gespeeld en gedanst bij verschillende gezelschappen, om zich uiteindelijk vooral te richten op het regisseren van voorstellingen. Tot 2003 was zij tevens programmeur van het Cosmic Theater in Amsterdam. Daarnaast was zij artistiek leider van het Rotterdamse jongerentheatergezelschap Rotterdams LEF! en het jeugdtheatergezelschap Theatergroep Siberia. Momenteel werkt zij als hoofd theater, programmeur en regisseur bij Maas Theater en Dans in Rotterdam, zit zij in het bestuur van de Amsterdamse Kunstraad en is voorzitter van de vakcommissies Dans en Cultuurhuizen.

Renee Trijselaar heeft een achtergrond in Theaterwetenschap en is *black belt* in *Lean Six Sigma*. Ze was directeur van Cameretten, interim-directeur van het HipHopHuis, interim artistiek leider van theater Zuidplein en is al jaren actief als consultant in de cultuursector onder de naam Well Played. Ze adviseert verscheidene fondsen en instellingen en is bekend om haar netwerk, snelle connectie-denken en organisatietalent.

Juryvoorzitter is Bert van Meggelen, tevens voorzitter van de Stichting Waterweg Cultuurprijs.

De nominaties

Op 13 april jl. vond de nominatieronde van de Waterweg Cultuurprijs 2019 plaats in De Korenbeurs, Schiedam. Dit jaar zijn er 12 plannen ingezonden. Uit deze 12 plannen koos de jury de drie beste.

Uit het juryrapport van de nominatieronde:

Nassima Elidrissi – HOER

Veel te vaak krijgen vrouwen, uit alle groepen en generaties in de samenleving, te maken met scheldkanonnades waarin zij worden uitgemaakt voor 'hoer'. Het scheldwoord wordt gebruikt in vele talen en Nassima Elidrissi heeft zichzelf de taak gesteld om dit probleem aan de kaak te stellen middels een theatervoorstelling met de directe titel *HOER*. De jury is overtuigd van zowel de persoonlijke als ook de maatschappelijke noodzaak van dit project. Het is duidelijk dat Nassima haar project met grote passie aanpakt, maar de jury raadt haar aan om in de verdere ontwikkeling van haar plan hulp en ondersteuning te aanvaarden van bijvoorbeeld een regisseur of een toneelschrijver. Met een professionele uitwerking kan Nassima's idee een theatervoorstelling worden met een grote maatschappelijke impact. Een nominatie is daarom welverdiend!

OpenArtExchange (onder leiding van Joke Bakker) - Waterweg Street Art

Joke Bakker is kartrekker van OpenArtExchange. Deze organisatie wil met het project Waterweg Street Art een

kunst(fiets)route uitzetten langs een serie nieuw te realiseren muurschilderingen. Deze zullen gemaakt worden door internationale kunstenaars in samenwerking met jongeren in hun eigen wijken. OpenArtExchange hoopt met drie voorstellen voor nieuwe routes de huidige Rotterdamse Street Art route te verbinden met de regio Waterweg-Noord. De jury heeft geadviseerd om in te zetten op één van deze routes en denkt dat deze ook de meest uitdagende wordt om georganiseerd te krijgen. De jury waardeert het initiatief om de steden te verbinden middels een (fiets)route langs kunstwerken die normaal gesproken onzichtbaar blijven in de periferie van het stadslandschap. Werken aan de zichtbaarheid van deze specifieke beeldtaal middels een samenwerking tussen internationale kunstenaars en lokale jeugd is een nobel idee dat OpenArtExchange heeft weten te vatten in een professioneel opgezet projectplan. De jury achtte een nominatie op zijn plaats.

KITE educatie & CJV Vlaardingen - (Digi)taal: Vlaardingen van de Toekomst

Voor het project (Digi)taal: Vlaardingen van de Toekomst werkt KITE educatie

samen met CJV Vlaardingen aan een serie workshops voor kinderen die het thema 'taal' vanuit een technologische hoek onderzoekt. Codetaal, programmeertaal, computertaal: het is allemaal digitale taal die relevant is voor het heden én de toekomst. De jury waardeert hoe KITE dit idee van taal als communicatiemiddel inzet voor een project dat kinderen laat nadenken over de toekomst. Door zelf aan de slag te gaan met technologie in de buitenschoolse workshops moet uiteindelijk een collectie mediakunstwerken ontstaan. De jury waarschuwt voor een uitvindergilde dat enkel zoekt naar technologische oplossingen en hoopt op nadrukkelijke aandacht voor de artistieke potentie van dit project. De jury heeft vertrouwen in de verdere ontwikkeling van het project en besloot tot een nominatie.

De nominatiefase (april t/m september 2019)

Na de bekendmaking van de drie genomineerden op 13 april 2019, hebben zij enkele maanden de tijd gekregen om het genomineerde voorstel verder te ontwikkelen. Zij hebben allen een bedrag van 3.000 euro ontvangen om hun idee door te ontwikkelen tot een uitvoerbaar projectplan. Daarbij kregen de genomineerden de mogelijkheid om gebruik te maken van een inhoudelijk begeleidingstraject met behulp van een speciaal geselecteerde coach. Alle genomineerden hebben van dit coachingstraject gebruik gemaakt.

Alysia van Dijk was de coach van Nassima Elidrissi en stond haar bij in de uitwerking van het idee voor de theatervoorstelling

HOER. Avril Hensen heeft OpenArtExchange ondersteund als coach, met het opzetten van een gedegen financieel plan voor *Waterweg Street Art*. Teun Vonk was de coach van KITE educatie & CJV Vlaardingen en heeft met hen gewerkt aan het artistieke aspect van hun projectplan.

De jury en het bestuur zijn tevreden met de uitkomst van de coachingstrajecten. De genomineerden hebben goed gebruik gemaakt van de adviezen van hun coaches en het is duidelijk dat elk projectplan een flinke ontwikkeling heeft doorgemaakt in de afgelopen maanden. Alle genomineerden hebben de bijdrage van 3000 euro zinvol benut in de verdere uitwerking en ontwikkeling van hun project. Er is uitgebreid, aangescherpt en bijgesneden en vooral heel hard gewerkt. Dit heeft geresulteerd in drie veelbelovende projectplannen voor culturele projecten in de regio Waterweg Noord! Maar er kan er maar één de winnaar zijn van de Waterweg Cultuurprijs 2019.

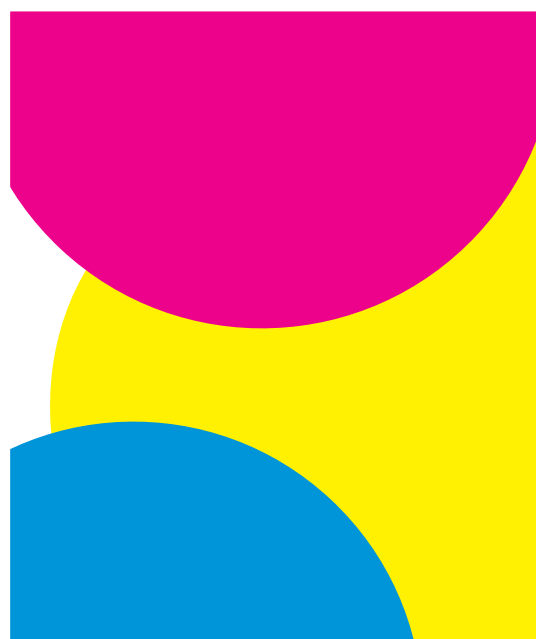
En de winnaar is

KITE educatie & CJV Vlaardingen met (Digi)taal: Vlaardingen van de toekomst

KITE educatie en CJV Vlaardingen hebben voor hun project een eigenzinnige interpretatie van het thema ‘Taal in de breedste zin van het woord’ als uitgangspunt genomen: digitaal. Codetaal en programmeertaal, als taal van de techniek en dus: de taal van de toekomst. Deze twee organisaties hebben elkaar gevonden in een gedeeld doel; namelijk het creëren van een serie speciaal ontworpen workshops waarin kinderen op eigen en experimentele wijze kennis maken met deze taal. De initiatiefnemers kozen ervoor om dit te doen vanuit het perspectief van de hedendaagse kunst, omdat kunstenaars bij uitstek een kritische en eigenzinnige rol aannemen in het verbeelden van nieuwe ontwikkelingen. De jury had tijdens de nominatieronde al veel waardering voor dit initiatief om kinderen op kunstzinnige wijze kennis te laten maken met de taal van de toekomst, en adviseerde om met name meer aandacht te besteden aan het artistieke uitgangspunt.

Het plan van KITE educatie & CJV Vlaardingen is in de afgelopen maanden op indrukwekkende wijze doorontwikkeld. Het idee om met kinderen mediakunst te maken is uitgebreid in de praktijk getest. Er zijn maar liefst negen pilots gedraaid op verschillende locaties in de drie steden. Kinderen mochten zelf aan de slag met een omvangrijk pakket aan technische machientjes en materialen, die snel en effectief inzetbaar zijn. Dit resulteerde in allerlei fantasievolle maaksels en experimenten. De reacties waren overtuigend positief en er zijn potentiële samenwerkingen ontstaan met onder andere de Bibliotheek Vlaardingen en KADE40, waarmee er veelbelovende plannen zijn ontwikkeld voor de toekomst van dit project.

KITE educatie & CJV Vlaardingen hebben ook hard gewerkt aan het artistieke aspect van het project. Waar in eerdere projecten voornamelijk vanuit de technische hoek werd gedacht, is nu met overtuiging gekozen voor een kunstzinnig uitgangspunt. In samenwerking met coach en beeldend kunstenaar Teun Vonk is er veel inspiratie opgedaan. Een van de belangrijkste ontwikkelingen was het loslaten van het beoogde aanleren en begrijpen

van codetaal en programmeertechnieken en het meer focussen op het leren door 'klooien en experimenteren'. De jury heeft veel waardering voor dit uitgangspunt en ondersteunt het idee dat voor mediakunst niet noodzakelijkerwijs een computer nodig is. Leren door fantasie en experiment, direct geïnspireerd op hedendaagse kunstwerken, vindt de jury een sterk statement.

De jury vindt het overtuigend hoe KITE educatie & CJV Vlaardingen hun doelgroep weet te enthousiasmeren en inspireren om aan de slag te gaan met digitale media. Er is veel vertrouwen in de kwaliteit en uitvoerbaarheid van het projectplan. De jury formuleert het kort: dit plan deugt. Het project stimuleert samenwerking, innovatie en is vernieuwend en aanvullend binnen het bestaande aanbod van kunsteducatie in de regio. En dat maakt dit project belangrijk, vindt de jury. Op velerlei manieren is *(Digi)taal: Vlaardingen van de toekomst* een investering in de toekomst. Daarom komt de jury met overtuiging tot de beslissing om de Waterweg Cultuurprijs 2019 toe te kennen aan KITE educatie & CJV Vlaardingen!

Overige projecten (in willekeurige volgorde)

Nassima Elidrissi met theatervoorstelling HOER

In het project van Nassima Elidrissi ging 'Taal in de breedste zin van het woord' over één woord in vele talen: hoer. Gedreven door haar eigen ervaringen en de ervaringen van mensen uit haar directe omgeving ging Nassima de strijd aan met slutshaming en seksistisch taalgebruik. Ze besloot een 'one-woman' theatervoorstelling te gaan maken over het woord hoer in vele talen en over de impact van het woord op vrouwen en meisjes en de gevolgen voor onze samenleving. Het doel was om deze theatervoorstelling te ontwikkelen in samenwerking met jongeren en op te voeren op scholen en in buurthuizen, om daarmee de impact van slutshaming bespreekbaar te maken en te bestrijden.

De jury erkende al tijdens de nominatieronde de enorme urgentie van dit project. Het beoordelen en vernederen van vrouwen, slechts op basis van uiterlijk of seksualiteit, door het gebruik van scheldwoorden is een actueel probleem in onze samenleving. De aandacht ervoor groeit, maar het taboe blijft groot. Nassima's initiatief is baanbrekend: dwars door alle lagen van de samenleving strijdt zij voor gelijkheid en gerechtigheid en wil zij de stemmen en verhalen die zo lang niet gehoord zijn, in haar eigen woorden, laten horen.

De jury was direct overtuigd van Nassima's onverschrokken motivatie en ambitie: hier staat een dappere vrouw die zich de mond niet laat snoeren! Haar projectplan stond destijds echter nog in de kinderschoenen en de jury adviseerde haar om aan de slag te gaan met een regisseur en tekstschrijver. Nassima heeft het advies van de jury opgevolgd en is in de afgelopen maanden hard aan de slag gegaan met de samenstelling van een nieuw ondersteunend team. In samenwerking met een tekstschrijver, regisseur en coach is het oorspronkelijke plan verder uitgewerkt en begint het project steeds meer vorm te krijgen. Het is de jury duidelijk dat Nassima veel heeft geleerd en gedaan in de afgelopen maanden. Er is een stevig

netwerk van deelnemers en ondersteuners rondom dit project ontstaan.

De jury is van mening dat dit project de hoogste persoonlijke en maatschappelijke urgentie heeft van de drie genomineerde projecten. Het probleem dat Nassima met haar theatervoorstelling onder de aandacht brengt is actueel en speelt in alle lagen van de samenleving. Dit gaat

iedereen aan! Een dame die daarvoor opstaat zoals zij doet, is niets minder dan een held. Toch oordeelt de jury dat het projectplan op dit moment helaas nog niet vergevorderd genoeg is om de Waterweg Cultuurprijs 2019 te winnen. Om het plan echt uitvoerbaar te maken moet er nog heel veel werk verricht worden. Zo zullen er heldere keuzes moeten worden gemaakt en verantwoordelijkheden worden verdeeld. De jury hoopt van harte dat Nassima tóch doorzet en niet opgeeft voordat HOER daadwerkelijk op de planken staat. Nu is het nog iets te vroeg, maar dit project moet en zal er in de toekomst komen!

OpenArtExchange (onder leiding van Joke Bakker) met Waterweg Street Art

Taal is ook beeldtaal en volgens Joke Bakker van OpenArtExchange is het bij uitstek de taal van de street art die het verhaal van een buurt en haar bewoners beeldend kan vertellen. OpenArtExchange heeft een passie voor street art en wil deze kunstvorm inzetten om te verbinden: gerenommeerde kunstenaars uit niet-Westerse landen met beginnende lokale makers en de regio Waterweg Noord met Rotterdam. Joke Bakker heeft daarom een solide projectplan, getiteld Waterweg Street Art, opgezet voor een fietsroute langs een serie nieuw te realiseren street art kunstwerken. Tijdens de nominatieronde werd het plan in zeer uitgebreide vorm gepresenteerd: een flinke groep buitenlandse kunstenaars en makers uit de regio zouden gaan samenwerken aan de creatie van street art kunstwerken op muren in verschillende wijken. Het was de bedoeling om samenwerkingen te realiseren tussen jongeren van verschillende middelbare scholen uit de regio en gerenommeerde kunstenaars uit het buitenland die door OpenArtExchange op residentie in Nederland werden gevraagd.

In de afgelopen maanden heeft OpenArtExchange het projectplan uitgewerkt en verfijnd. In samenwerking met coach Avril Hensen is kritisch gekeken naar de begroting van het project en is er een plan gemaakt voor het aanvragen van subsidies bij meerdere fondsen. Ook zijn er

belangrijke keuzes gemaakt wat betreft de participerende doelgroep en uitvoering van dit project. OpenArtExchange heeft er voor gekozen om zich exclusief te richten op jongeren die in het jaar voor hun eindexamen van de middelbare school zitten en culturele kunstzinnige vorming als eindexamenvak hebben gekozen. Er lijkt veel animo te zijn onder middelbare scholen in de regio om deel te nemen aan dit project en er zijn via o.a. woningcorporaties

al muren voor de schilderijen beoogd en beloofd. Ook is ervoor gekozen om in eerste instantie te gaan voor één fietsroute en het project te beperken tot maximaal 9 muurschilderingen in verschillende wijken.

Het projectplan van OpenArtExchange staat als een huis. En ondanks de aanpassingen is het nog steeds een omvangrijk plan met een grootse opzet. Dit wordt een project waar heel veel scholen, wijken, buurtbewoners, jongeren en kunstenaars bij worden betrokken. Een project met vele aspecten, dat te omschrijven is met kernwoorden als cohesie, samenwerking en participatie. De jury twijfelt niet aan de professionaliteit van OpenArtExchange en heeft er vertrouwen in dat dit project hoe dan ook gerealiseerd gaat worden. Toch vraagt de jury zich af waar het zwaartepunt ligt in de vele doelen die gesteld worden. Wat is in de kern het beoogde resultaat? Wordt er een duurzaam verband gelegd

tussen de beoogde locatie en de kunstenaars en jongeren die de muurschildering komen plaatsen? En hoe denkt OpenArtExchange de afstand in kilometers, taal en ervaring tussen deze groepen te overbruggen? In dat opzicht mist het plan nog een eerlijke en transparante focus en voelen sommige onderdelen en gestelde doelen nu nog te cosmetisch aan. De jury hoopt van harte dat OpenArtExchange dit plan zelfstandig doorzet en is ervan overtuigd dat de grote muurschilderingen bewoners en andere toeschouwers kunnen verwonderen.

Tenslotte

Het bestuur heeft het gehele traject van de Waterweg Cultuurprijs 2019 als zeer positief ervaren. Er leven veel waardevolle ideeën en goede plannen voor culturele projecten in de regio. Het bestuur is vereerd dat zij in de realisering van deze plannen een stimulerende rol heeft kunnen en mogen vervullen.

‘Taal in de breedste zin van het woord’ bleek een vruchtbaar uitgangspunt

voor deze editie en het bestuur is zeer verheugd over de diversiteit aan reacties en interpretaties op dit thema in de ingezonden voorstellen.

Het bestuur bedankt Avril Hensen, Alysia van Dijk en Teun Vonk voor hun medewerking als coaches voor de drie genomineerden en uiteraard de juryleden die zich deskundig over de uiteenlopende plannen hebben gebogen.

Het bestuur van de Stichting Waterweg Cultuurprijs,

Bert van Meggelen, Ingrid Fijen, Robbert Roskam, Fred Wartna en

Pia van Oord

en aantredend bestuursleden Margreet Heuvelman en Menno Rosier

De Waterweg Cultuurprijs wordt mogelijk gemaakt door:

Cultuur
heeft

een
prijs!